

Når Peder Bundgaard har tegnet omslag hedder det cover.

Dan Turèll er et gavmildt menneske

Veloplagte strejftog fra skrivebordsskuffen

Af Anders Bodelsen

Dan Turèll: Onkel Danny fortæller på utallige opfordringer. 215 sider. Kr.128. Borgen.

DAN TURÈLL har lindet på skuffen, og minsandten om der ikke har samlet sig en masse manuskripter i den siden han kiggede sidst. Essays, journalistik, digte, endda et par noveller. 'Onkel Danny fortæller på talrige opfordringer' er den tredje og foreløbig mest fyldige i en serie veloplagte opsamlingsbøger.

Metoden i fliden er, at man kan tillade sig at fortælle om alt hvad der hænder en, småt og stort, hvis man altså ellers kan. Hvis man kan få stablet den energi og begejstring på benene, som er Turèlls varemærke. Hvad det hele egentlig skal bruges til og hvilke holdninger der kan hentes i det er noget vi kan tale om bagefter. Først kommer fortællelysten og sprogbegejstringen. Samt — ikke mindst — lysten til at variere sig.

Og jeg synes man ville være

et virkeligt skarn, hvis man ikke kvitterede med taknemmelighed for al denne veloplagthed og variationsglæde. Turèll er et gavmildt menneske, det er det der dikterer den hurtighed, der ville være levebrød og opportuniste hvis han ikke hele tiden havde sit overskud med i det han byder os. Nu må man i strenge fald nøjes med at anklage ham for en overfladiskhed, som er en åbenlys del af hans metode.

Han erklærer sig for 'strejfer', og strejfer i denne bog vidt omkring. Portugal, Italien, Malta, USA, Holstebro. Han gør lidt grin med den berejste fortællers manerer og bruger dem derpå med glæde selv. Som hans opmærksomme publikum er vi allesammen indforståede, allesammen verdensmænd. Vi kan vel nok blive enige om at dele fordomme og glæder på et højt plan?

Men strejferen har også rødder, og dem plejer han i den nye bog så smukt som i Vangede-billederne. I to fine stykker skriver han om farmorens død og om oprydningen i den lille Nørrebro lejlighed bagefter. Her er en på én gang iscenesat og gennemtroværdig familieloyalitet og klasseloyalitet.

Strejferen har også fået et barn, Lotus, hvis udvikling, især sprogligt, skildres i andre to meget kønne stykker. Man krøller måske en kende tæer ved de lange minutiøse intimbeskrivelser af en faders sprog til det pludrende spædbarn, men det er ikke utilsigtet. Og da Turèll kommer til barnets eget felttog ud i sproget retter tæerne sig ud af glæde. Hvor det dog klæder strejferen at gribe en lille barnehånd og genopdage verden (og sproget) i en fin lille logikers selskab. Hvis det er sukkersødt, så er det i det mindste rent sukker — uden Hermesetas.

Som novellist morer Turèll sig i bogens sidste tekster med at parodiere kærligt. Den Maupassant'ske skæbneskitse, gerne fortalt og indrammet af en verdensmand, der giver den et par ord med på vejen. Den Chandler's ske mordgåde, meget lidt gådefuld og løst inden dagen gryer over café 'Mon Cherie'. Finest er den korte historie om drengen Benny — her vender strejferen tilbage til Vangede, hvor hans mæle altid bliver særlig nært og lavmælt.

Skuffen er tømt — skuffen kan fyldes igen. Turèll er en af de få lejlighedsdigtere, der kan tillade sig denne arbejdsform.